

SZILÁGYI FANNI: VESZÉLYES LEHET A FAGYI

Kettős látás

FEKETE TAMÁS

SZILÁGYI FANI FILMJÉBEN A KÉT NÉZŐPONT EGYMÁS KIOLTÁSA NÉLKÜL OLTVAD ÖSSZE.

Szilágyi Fanni első játékfilmje egy ikerpár feszültségekkel, ugyanakkor szeretettel is teli kapcsolatát ábrázolja, Stork Natására bízva mindkét szerepet.

Adél visszahúzó, introvertált lány, aki mindent a hivatásának rendel alá. Egy fővárosi kórházban dolgozik radiológusként, de pár napon belül otthagyja munkahelyét, hogy egy norvég klinikán vállaljon állást. Nagymamája lakásában él, több évtizedes tárgyak között, amit a költözés miatt hamarosan ki kell pakolnia. Az egyetlen igazi emberi kapcsolatot nála jóval idősebb kolléganője jelenti; férfi nincs az életében, ám mikor megismeri sógora egyik beosztottját, első látásra kialakul köztük a szerelem.

Éva harsány, extrovertált lány. Cégyezető férjének hála nem dolgozik, napjait otthon tölti, újszülött gyermeküket gondozva. Közös lakásukban még a napalít borító szőnyeg is annyiba kerül, mint férje kocsjá. Hiába veszik körül emberek, valójában egyedül van; amikor pedig megtudja, hogy ikertestvére összejött férje beosztottjával, a korábbiaknál sokkal erősebben kezdi keresni a kapcsolatot testvérével.

A rendező első játékfilmjében több ponton is visszaköszönek előző rövidfilm munkái; a „veszély” szó például már 2017-es rövidfilmje, *A csatárnő bal lába életveszélyes* címében is feltűnt, aminek főszerepét szintén Stork Natasa alakította. Korábbi kisfilmjeihez hasonlóan ezúttal is női főhőst választ – sőt, meg is kettőzi őket, így szinte nem is lehet eldönteni, valójában melyikük a történet főhőse. (Ez a szimbiózis némi képp hasonlít arra is, ahogy a rendező három korábbi kisfilmjének alapjául is Man-Várhegyi Réka egy-egy novellája szolgált.) Valójában azonban ez sem előzmény nélküli: már a 2015-ös *A kamaszkor végében* is egy ikerpár szerepelt – igaz, ők kétpetéjűek voltak, és mint a címből is sejthető, jóval fiatalabbak. Ám hiába idősebb a *Veszélyes lehet a fagy* testvérpárja, ők is majdnem ugyanazt tapasztalják meg: az első igazi érintést, az első valódi vonalmat, és a különös konkurenciaharcban az egymás iránti szeretetet és törődést.

„Nem kell igazságot keresni”
(Stork Natasa)

Szilágyi Fanni hősnői – legyenek bármilyen idősök – majdnem mindig a kamaszkor végén járnak: függetlenné, önállóvá kell válniuk, elszakadni végre

a szülői (vagy akár nagyszülői) háztól, és önálló életet kell végre kezdeniük. Akkor is, ha esetleg évek óta élnek már egy kapcsolatban, ha látszólag megteremtették maguknak álmaik otthonát (mint Éva), sőt, ha esetleg már az anyyira vágyott közös gyermek is megérkezett. Ez toppan be hirtelen Adél életébe, és ezt kénytelen felismerni Éva is – Adél tükre által homályosan.

A film a Kurosawa remekműve után elnevezett többnézőpontú „Rashomon-technikát” alkalmazza: az eseményeket – vagy akár a teljes történetet is – egymás után, több különböző, akár egymásnak gyökeresen is ellentmondó perspektívából ismerjük meg. Ám a többirányú megközelítés legtöbbször maga is elbeszélésként jelenik meg – akár bíróság előtti tanúvallomásként, mint *A vihar kapujában* esetében. Vagyis az eseményeket már valaki személyén átszűrve, értelmezve, esetenként nyilvánvaló ferdtésekkel és hazugságokkal fűszerezve adják elő, addig Adél és Éva történetét látszólag objektíven látjuk – valójában azonban a másik testvér nézőpontjából, nyilvánvalóan érzelmeik és gondolkodásuk által, ám egyáltalán nem szándékosan torzítva a valóságot.

Ez a kettős nézőpont adja a film igazi feszültségét az egyébként valójában mindkét szálon meglehetősen egyszerű (és helyenként sajnos gyengének érződő dialógusokat használó) történet elmesélésekor. Egy-egy mondat, mozdulat, gesztus vagy épp tárgy akár homlokegyenest másképp jelenik meg a két történetben, a főhős személyétől függően. A nézőnek viszont egyáltalán nem kell egymással versenyztetnie ezt a két látásmódot, nem kell igazságot keresnie, vagy épp azt eldöntenie, mikor melyikük téved vagy épp hallgat el valamit. Adél története Éva szemén, és Éva története Adél szemén keresztül egyaránt igaz és érvényes. A zárlatban, egyetlen szürreális képben a fagy két íze végül mégis egybeolvad; az édes és a keserű azonban nem kioltja, hanem átfűszerezi egymást.

VESZÉLYES LEHET A FAGYI – magyar, 2020: Rendezte: Szilágyi Fanni. Írta: Lányi Zsófi. Kép: Szilágyi Gábor. Zene: Kalotás Csaba. Vágó: Ördög Zsófia. Producer: Pataki Ági. Szereplők: Stork Natasa (Adél/Éva), Patkós Márton (Ákos), Szabó Máté (Tamás), Bódy Magdi (Ildi). Gyártó: Partnersfilm. Forgalmazó: Mozinet. 90 perc.

